

Złożoność komunikacyjna

Karolina Taborek

21 grudnia 2004 roku

Relacja $R \subseteq X \times Y \times Z$

Alicja zna tylko $x \in X$

Bob zna tylko $y \in Y$

Zadanie

obliczyć $z \in Z$ takie , że $(x, y, z) \in R$

Definicja

Protokół P oblicza relację R , jeżeli dla wszystkich poprawnych danych wejściowych $(x, y) \in X \times Y$ protokół osiąga liść etykietowany wartością $z \in Z$ taką, że $(x, y, z) \in R$.

Definicja

$D(R)$ – deterministyczna złożoność komunikacyjna relacji R : liczba bitów przestanych przez najlepszy protokół obliczający relację R w przypadku najgorszych danych wejściowych (legalnych bądź nie).

Koszt protokołu jest wysokość drzewa.

Definicja

*$A \times B$ jest monochromatycznym prostokątem
(w odniesieniu do relacji $R \subseteq X \times Y \times Z$),
jeśli istnieje taka wartość $z \in Z$,
że dla każdej pary $(x, y) \subseteq A \times B$
albo $(x, y, z) \in R$ albo (x, y) jest niepoprawna.*

	000	001	010	011	100	101	110	111
000	$\emptyset$	{3}	{2}	{2,3}	{1}	{1,3}	{1,2}	{1,2,3}
001	{3}	$\emptyset$	{2,3}	{2}	{1,3}	{1}	{1,2,3}	{1,2}
010	{2}	{2,3}	$\emptyset$	{3}	{1,2}	{1,2,3}	{1}	{1,3}
011	{2,3}	{2}	{3}	$\emptyset$	{1,2, 3}	{1,2}	{1,3}	{1}
100	{1}	{1,3}	{1,2}	{1,2,3}	$\emptyset$	{3}	{2}	{2,3}
101	{1,3}	{1}	{1,2,3}	{1,2}	{3}	$\emptyset$	{2,3}	{2}
110	{1,2}	{1,2,3}	{1}	{1,3}	{2}	{2,3}	$\emptyset$	{3}
111	{1,2, 3}	{1,2}	{1,3}	{1}	{2,3}	{2}	{3}	$\emptyset$

Przykładowy podział

Twierdzenie

Każdy t – bitowy protokół P obliczający relację R indukuje podział zbioru $X \times Y$ na co najwyżej 2^t monochromatycznych prostokątów.

Przykład

$$R = \{(x, y, m) : |x \cap y| - n/12 \leq m \leq |x \cap y| + n/12, x, y \subseteq \{1, 2, \dots, n\}\}$$

Pokażemy, że $D(R) = \Omega(n)$

poprzez wykazanie, że istnieje

zbiór oszukujący rozmiaru $t = 2^{\Omega(n)}$

Rozwiązanie:

$S_1, S_2, \dots, S_t$ – losowe podzbiory zbioru $\{1, 2, \dots, n\}$

Rozpatrujemy pary wejść:

$(S_1, \bar{S}_1), (S_2, \bar{S}_2), \dots, (S_t, \bar{S}_t)$

Przy takim wyborze zbiorów, że:

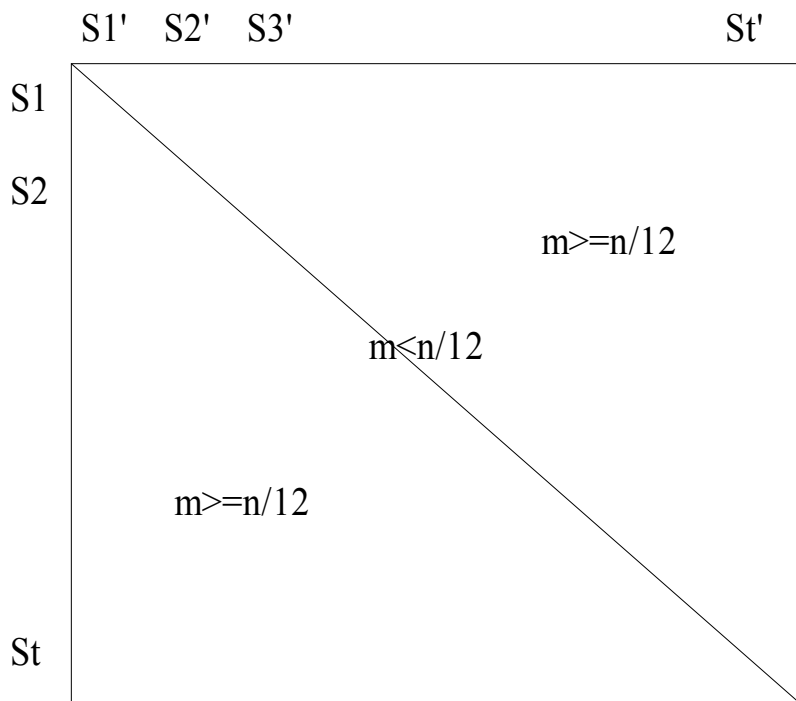
$$|S_i \cap \bar{S}_j| > n/6 \quad \forall i \neq j$$

żadne z tych par nie mogą być w tym samym monochromatycznym prostokącie.

$$R = \{(x, y, m) : |x \cap y| - n/12 \leq m \leq |x \cap y| + n/12, x, y \subseteq \{1, 2, \dots, n\}\}$$

$$(S_i, \bar{S}_i, m) \in R \Rightarrow m \leq n/12, \text{ ponieważ } |S_i \cap \bar{S}_i| = 0$$

$$(S_i, \bar{S}_j, m) \in R, i \neq j \Rightarrow m > n/12, \text{ ponieważ } |S_i \cap \bar{S}_j| > n/6 \text{ dla } i \neq j$$

Taki wybór istnieje.

S_i, S_j – losowe podzbiory zbioru $\{1, 2, \dots, n\}$

Z_k – zmienna losowa o wartości 1, gdy $k \in S_i$ i $k \in S_j$ i 0 wpp.

$$E[Z_k] = 1 * Pr(Z_k = 1) + 0 * Pr(Z_k = 0) = Pr(k \in S_i \wedge k \in S_j) = 1/4$$

Korzystając z nierówności Chernoffa otrzymujemy :

$$Pr\left[\sum_{k=1}^n Z_k \leq n/6\right] \leq Pr\left[\left|\left(\sum_{k=1}^n Z_k\right)/n - 1/4\right| \geq 1/12\right] \leq 1/2^{cn}$$

dla pewnej stałej c.

$$Pr\left[|S_i \cap S_j| \leq n/6\right] \leq 1/2^{cn} \text{ dla pewnej stałej c.}$$

$Pr(|S_i \cap \bar{S}_j| \leq n/6) \leq t^2 * 2^{-cn}$ dla pewnych i, j

dla $t = 2^{(cn/2)}$ mamy:

$Pr(|S_i \cap \bar{S}_j| \leq n/6) < 1$ dla pewnych i, j

zatem $Pr(|S_i \cap \bar{S}_j| > n/6) > 0 \quad \forall i, j$

stąd istnieje $t = 2^{(\Omega(n))}$ zbiorów S_i takich, że pary $(S_1, \bar{S}_1), (S_2, \bar{S}_2), \dots, (S_n, \bar{S}_n)$ muszą należeć do różnych prostokątów monochromatycznych.

Przykład

Relacja uniwersalna

$$U = \{(x, y, i) : x \in \{0,1\}^n, y \in \{0,1\}^n, i \in \{1,2,\dots,n\}, x_i \neq y_i\}$$

pary (x, x) są niepoprawnymi danymi wejściowymi

$$D(U) \leq n + \log n$$

Alicja wysyła x do Boba. Bob znajduje odpowiedni indeks.

$$D(U) \geq D(NE) - 2 = n - 1,$$

$$\text{gdzie } NE(x, y) = [x \neq y]$$

*Zakładając, że mamy protokół P_U obliczający U
konstruujemy protokół dla NE w następujący sposób:*

- Alicja i Bob korzystając z protokołu P_U
dla danych wejściowych (x, y)*
- jeżeli P_U nie zwróci wyniku $i \in \{1, 2, \dots, n\}$,
wtedy wynikiem jest 0*
- jeżeli P_U zwróci jako wynik $i \in \{1, 2, \dots, n\}$,
wtedy Alicja przesyła do Boba x_i
Bob zwraca 1 jeżeli $x_i \neq y_i$, 0 wpp.*

$-x \neq y$

*protokół P_U gwarantuje zwrócenie i takiego, że $x_i \neq y_i$,
zatem wynikiem konstruowanego protokołu będzie 1*

$-x = y$

*protokół P_U może zwrócić 0 lub $i \in \{1, 2, \dots, n\}$
wynikiem konstruowanego protokołu będzie 0*

$$D(U) \geq D(NE) - 2 = n - 1$$

Przykład

$$X = \{x_1 x_2 \dots x_n : \forall i x_i \in \{0, 1\}, (\sum_{i=1}^n x_i) \bmod 2 = 0\}$$

$$Y = \{y_1 y_2 \dots y_n : \forall i y_i \in \{0, 1\}, (\sum_{i=1}^n y_i) \bmod 2 = 1\}$$

Relacja parzystości:

$$P = \{(x, y, i) : x \in X, y \in Y, i \in \{1, 2, \dots, n\}, x_i \neq y_i\}$$

taki indeks zawsze istnieje, ponieważ $x \neq y$ ($X \cap Y = \emptyset$)

Pokażemy, że $D(P) \leq 2 \log n$

Alicja i Bob binarnie wyszukują i takiego , że $x_i \neq y_i$

W każdym kroku :

*– Alicja i Bob mają przedział $[j , k]$ taki ,
że parzystości $x_j \dots x_k$ i $y_j \dots y_k$ są różne*

– $l := (j + k) / 2$

– Alicja wysyła do Boba parzystość $x_j \dots x_l$ (1 bit)

Bob wysyła do Alicji parzystość $y_1 \dots y_l$ (1 bit)

– jeżeli parzystości są różne ,

to ustawiają $k = l$ i kontynuują

– jeżeli parzystości są równe , to wnioskuje ,

że parzystości $x_{l+1} \dots x_k$ i $y_{l+1} \dots y_k$ są różne

więc ustawiają $j = l + 1$ i kontynuują

P wykonuje $\log n$ kroków.

*W każdym kroku przesyłane są 2 bity
i kiedy zbiór jest jednoelementowy,
indeks $j = k$ jest szukanym indeksem.*

Jest to najlepszy możliwy protokół dla P .

Lemat

Niech X, Y będą rozłącznymi podzbiorami $\{0,1\}^n$,

$$C = \{(x, y) : x \in X, y \in Y, d(x, y) = 1\},$$

gdzie $d(x, y)$ – odległość Hamminga między x i y

$$i R = \{(x, y, i) : x \in X, y \in Y, x_i \neq y_i\}$$

wtedy

liczba podziałów R spełnia nierówność :

$$C^D(R) \geq (|C|)^2 / |X| * |Y|$$

Dowód

$R_1, R_2, \dots, R_t$ – monochromatyczne prostokąty

(dla relacji R) optymalnego podziału $X \times Y$

m_i – ilość C – elementów należących do R_i

$|R_i|$ – ilość elementów w prostokącie R_i

Zachodzą równości :

$$|C| = \sum_{i=1}^t |m_i|$$

$$\sum_{i=1}^t |R_i| = |X| * |Y|$$

$$|R_i| \geq m_i^2$$

W każdym rzędzie x_i w każdej kolumnie y prostokąta R_i znajduje się co najwyżej jeden C – element.

j – wynik odpowiadający prostokątowi R_i

Wszystkie y – ki w prostokącie R_i różnią się od x na j – tym bicie.

*Jeżeli $(x, y) \in C$, to $d(x, y) = 1$,
zatem x i y różnią się na dokładnie
jednym bicie, j – tym bicie.*

$$(|C|)^2 = \left(\sum_{i=1}^t m_i \right)^2$$

$$\left(\sum_{i=1}^t m_i \right)^2 \leq t * \sum_{i=1}^t m_i^2 \quad (\text{nierówność Cauchy – Schwartz})$$

$$t * \sum_{i=1}^t m_i^2 \leq t * \sum_{i=1}^t |R_i|$$

$$t * \sum_{i=1}^t |R_i| = t * |X| * |Y|$$

Otrzymujemy :

$$t \geq (|C|)^2 / |X| * |Y|$$

Relacja parzystości :

$$P = \{(x, y, i) : x \in X, y \in Y, i \in \{1, 2, \dots, n\}, x_i \neq y_i\}$$

spełnia założenia powyższego lematu.

Zachodzą równości :

$$|X| = |Y| = 2^{(n-1)}$$

$$|C| = n * 2^{(n-1)} \quad (\forall x \in X d(x, y) = 1 \Rightarrow y \in Y)$$

Na mocy lematu otrzymujemy :

$$C^D(R) \geq (|C|)^2 / |X| * |Y|$$

$$C^D(R) \geq n^2 * (2^{(n-1)})^2 / (2^{(n-1)})^2 = n^2$$

stąd $D(R) \geq 2 \log n$

Przykład

Relacja uniwersalna:

$$U = \{(x, y, i) : x \in \{0,1\}^n, y \in \{0,1\}^n, i \in \{1,2,\dots,n\}, x_i \neq y_i\}$$

$$R(U) = O(\log n)$$

Alicja i Bob podejmują t prób:

- wybierają losowy ciąg $r \in \{0,1\}^n$*
- Alicja wysyła do Boba iloczyn skalarny $\langle x, r \rangle$ (1 bit)*
- Bob wysyła do Alicji iloczyn skalarny $\langle y, r \rangle$ (1 bit)*
- jeżeli $\langle x, r \rangle \neq \langle y, r \rangle$, to ograniczają swoje ciągi do tych bitów i , na których $r_i = 1$*

Parzystości otrzymanych ciągów są różne.

Korzystają z (deterministycznego) wyszukiwania binarnego do znalezienia i takiego, że $x_i \neq y_i$.

Protokół zwraca jako wynik indeks i .

- jeżeli w t próbach ponoszą porażkę przy wyborze ciągu r takiego, że $\langle x, r \rangle \neq \langle y, r \rangle$, to zwracają dowolny indeks i*

Liczba wymienionych bitów wynosi $2t + O(\log n)$

*Prawdopodobieństwo błędu wynosi 2^{-t} ,
ponieważ dla $x \neq y$ i dla losowego ciągu $r \in \{0, 1\}^n$*

$$Pr(\langle x, r \rangle \neq \langle y, r \rangle) = Pr(\langle |x - y|, r \rangle \neq 0) = 1/2$$

*Dla $t = \log n$ otrzymujemy złożoność $O(\log n)$
z prawdopodobieństwem błędu $1/n$.*

Przykład

Relacja monotoniczna :

$$M = \{ (x, y, i) : x \in \{0,1\}^n, y \in \{0,1\}^n, i \in \{1, 2, \dots, n\}, x_i = 1, y_i = 0 \}$$

(pary, dla których takie i nie istnieje są nielegalne)

$$D(M) \leq n + \log n$$

analogicznie do relacji U

$$D(M) \geq D(DISJ) - 2 = n - 1,$$

gdzie $DISJ$ jest funkcją rozłączności

Zakładając, że mamy protokół P_M obliczający M
konstruujemy protokół dla DISJ w następujący sposób:

– Bob konstruuje ciąg y' spełniający warunek:

$$\forall i y'_i = 1 - y_i (\exists i x_i = y_i = 1 \Leftrightarrow \exists i x_i = 1, y'_i = 0)$$

– Alicja i Bob korzystając z protokołu P_M dla (x, y')
otrzymując wynik i

– Alicja przesyła do Boba x_i

– jeżeli faktycznie $x_i = 1$ i $y'_i = 0$, to Bob zwraca 0,
wpp. zwraca 1

$$-x \cap y \neq \emptyset$$

*protokół P_M gwarantuje zwrócenie indeksu i takiego ,
że $x_i = 1$ i $y'_i = 0$, więc wynikiem będzie 0*

$$-x \cap y = \emptyset$$

*niezależnie od wyniku zwróconego przez P_M
wynikiem będzie 1, ponieważ Alicja przesyła x_i
do Boba , który dokonuje sprawdzenia*

$$D(DISJ) \leq D(M) + 2$$

$$D(M) \geq D(DISJ) - 2 = n - 1$$

Przykład

Relacja parami rozłączne :

$$n = 3m$$

$$X = \{P : P = \{(x_1, y_1), \dots, (x_m, y_m)\} : \forall i x_i, y_i \in \{1, 2, \dots, n\}, \forall i x_i \neq y_i, \forall i, j, i \neq j x_i \neq x_j\}$$

$$Y = \{S : S \subseteq \{1, 2, \dots, n\}, |S| = m - 1\}$$

$$PR = \{(P, S, i) : P \in X, S \in Y, i - \text{ta para } P \text{ nie ma elementu ze zbioru } S\}$$

(definicje zbiorów P i S zapewniają istnienie takiego i)

$$D(M) = \Omega(m)$$

$$M' = \{(P, S, i) \in M : \forall (x_k, y_k) \in P \neg (x_k \in S \wedge y_k \in S)\}$$

M' otrzymaliśmy z M dzięki ograniczeniu danych wejściowych, zatem jest to prostszy problem, stąd:

$$D(M') \leq D(M)$$

Rozważmy następujący problem :

Bob zna zbiór S (tym razem rozmiaru m)

Alicja zna zbiór P

określone jak w relacji M' , tzn. żadna para z P nie zawiera dwóch elementów ze zbioru S

Zadanie :

Obliczyć funkcję częściową f taką , że :

– $f(P, S) = 0$

jeżeli w P jest para , która nie ma elementu z S

– $f(P, S) = 1$

jeżeli każda para w P ma dokładnie jeden element z S

Lemat

$$R_{1/4}^{pub}(f) \leq 2(D(M') + \log n)$$

Zakładając, że mamy dany deterministyczny protokół $P_{M'}$ obliczający M' , konstruujemy randomizowany protokół P_f , który oblicza f ze złożonością $D(M') + \log n$ i który popełnia błąd z prawdopodobieństwem co najwyżej $1/2$ (popełnia błąd tylko wtedy, gdy wynikiem jest 0). Dwukrotne wykonanie redukuje prawdopodobieństwo błędu do $1/4$.

BOB

ALICJA

MONETA

S

P

$S^* = S \setminus \{x\}$
 $x = \min S$

S^*

$|S^*| = m-1$

Π, τ

losowe permutacje
 $\{1, 2, \dots, n\}$

$\downarrow \Pi$

$\downarrow \Pi$

S'

P'

$P_{m'}$

i

x

$\Pi(x)$ należy do
 i -tej pary P'

wpp.

1

0

– $f(P, S) = 1$

*tzn. każda para P ma dokładnie jeden element z S .
Po usunięciu x ze zbioru S jest dokładnie jedna
para p_i' w P' , która nie ma elementu ze zbioru S'
oraz $\Pi(x) \in p_i'$.*

*Wynikiem protokołu P_M , będzie dokładnie ten
indeks i , zatem w tym przypadku Alicja
zawsze poda poprawną odpowiedź 1.*

– $f(P, S) = 0$

*ozn. istnieje co najmniej jedna para w P ,
ozn. p_k , która nie ma elementu z S*

– *x nie jest elementem żadnej pary z P ,
zatem $\Pi(x)$ nie jest elementem żadnej
pary P' , więc $\Pi(x)$ nie jest elementem
i – tej pary znalezionej przez protokół P_M ,
Alicja zawsze poda poprawną odpowiedź 0*

– *x jest elementem $p_l \in P$*

*w tym przypadku protokół P_M , podaje
błędny wynik z prawdopodobieństwem
co najwyżej $1/2$*

x jest elementem pary $p_l \in P$

W tym przypadku istnieją co najmniej dwie pary $p_k, p_l \in P'$, które nie mają elementu S' .

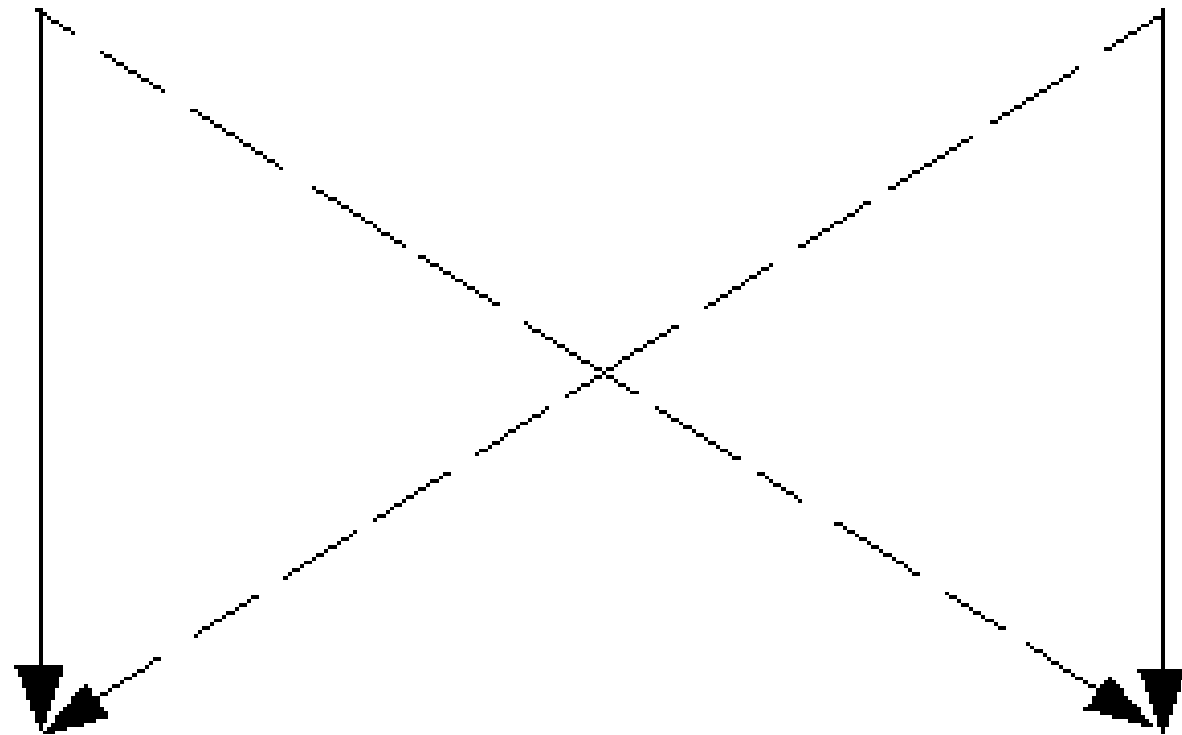
Protokół P_M , z prawdopodobieństwem co najmniej $1/2$ znajduje parę, która nie zawiera $\Pi(x)$, ponieważ istnieje różnowartościowe przekształcenie, które dla każdej pary permutacji Π, τ przyporządkowuje parę Π', τ' taką, że otrzymane zbiory (P', S') są takie same, ale $\Pi(x)$ i $\Pi'(x)$ należą do różnych par P' .

Permutacje są losowe, zatem niezależnie od wyniku i otrzymanego dla (P', S') z prawdopodobieństwem co najmniej $1/2$ element $\Pi(x)$ nie należy do i-tej pary P' .

P

$$p_i = (a, b)$$

$$p_k = (c, d)$$

P'

$$p_i' = (a', b')$$

$$p_k' = (c', d')$$

Lemat

$$R_{1/4}^{pub}(DISJ) \leq R_{1/4}^{pub}(f),$$

gdzie DISJ jest funkcją rozłączności

dla danych wejściowych z $\{0,1\}^m \times \{0,1\}^m$

*Zakładając, że mamy protokół P_f obliczający f
skonstruujemy protokół dla DISJ mający taką samą
złożoność i prawdopodobieństwo błędu.*

- Alicja znając $x \in \{0,1\}^m$ konstruuje zbiór $P = \{(3i - x_i - 1, 3i) : 1 \leq i \leq m\}$
- Bob znając $y \in \{0,1\}^m$ konstruuje zbiór $S = \{3i - y_i : 1 \leq i \leq m\}$
- Alicja i Bob korzystają z protokołu P_f dla danych wejściowych (P, S)

– $DISJ(x, y) = 0$

$$x \cap y \neq \emptyset \Rightarrow \exists i x_i = y_i = 1$$

$$p_i = (3i - 2, 3i), s_i = 3i - 1$$

$$\forall i \neq j s_j \notin p_i$$

zatem p_i nie ma elementu z S ,

P_f zwróci w tym przypadku 0

– $DISJ(x, y) = 1$

$$x \cap y = \emptyset \Rightarrow \forall i (y_i = 0) \vee (y_i = 1 \wedge x_i = 0)$$

$$\forall i (s_i = 3i) \vee (s_i = 3i - 1 \wedge p_i = (3i - 1, 3i))$$

$$\forall i s_i \in p_i$$

każda para ma element z S ,

P_f zwróci wartość 1

Prawdopodobieństwa sukcesu protokołów P_f i protokołu dla DISJ są takie same.

$$R_{1/4}^{pub} = \Omega(m)$$

$$D(M) \geq D(M')$$

$$D(M') = \Omega(R_{1/4}^{pub}(f) - \log m) = \Omega(R_{1/4}^{pub}(DISJ) - \log m) = \Omega(m)$$

$$D(M) = \Omega(m)$$